

2. Gyermek keresztelese családi körben

A liturgia felépítése

GYÜLEKEZETI ÉNEK

ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)

KÖSZÖNTÉS

BŰNVALLÁS

BEVEZETŐ ZSOLTÁR (INTROITUS), BEVEZETŐ IGE

BEVEZETŐ IGE

KRISZTUS IMÁDÁSA (KYRIE)

A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)

A KERESZTELÉS BEVEZETÉSE

KERESZTELÉSI IGE, IGEHIRDETÉS

IMÁDSÁG KERESZTELÉS ELŐTT

KÉRDÉSEK, HITVALLÁS

KERESZTELÉS

AZ ÉDESANYA ÉS A CSALÁD MEGÁLDÁSA

MIATYÁNK

KERESZTELÉSI GYERTYA ÁTADÁSA

IMÁDSÁG

ÁLDÁS

GYÜLEKEZETI ÉNEK

2. Gyermek keresztelése családi körben

Ezt a rendet használjuk, ha a keresztelés gyülekezeti istentiszteleten kívül, külön istentisztelet keretében a templomban történik. A keresztelés előkészítése, a szülők és keresztszülők felkészítése ilyenkor is a már ismertetett módon történik (LK 615. o.). A lelkész a keresztelendő gyermekkel érkező családot liturgikus öltözékben, lehetőség szerint a templomkapuban, esetleg a sekrestyében fogadja. Együtt lépnek a templomba, és a lelkész a családot az első padok valamelyikéhez kíséri, ahol a gyermekkel helyet foglalnak. A lelkész vagy a család mellett, az első pad szélén vagy – ha nagyobb gyülekezet van jelen – a papi padban ül le. A templomba való belépés előtt megkondulhat a harang, és ha kántor is részt vesz az istentiszteleten, megszólalhat az orgona is. Érdemes használni az ősi szimbólumot, a keresztelési gyertyát. Ezt a Krisztus-jelképet a keresztelés után nyújtja át a lelkész a keresztszülőknek úgy, hogy az oltár gyertyájáról gyújtja meg azt.

GYÜLEKEZETI ÉNEK

A gyülekezeti ének fontos része a szertartásnak. Amennyiben a család nem tud/nem akar énekelni, akkor kérjük meg őket arra, hogy vegyék kézbe az énekeskönyvet, és olvassák magukban az ének szövegét, hiszen az tulajdonképpen az ő gyermekükért mondott imádság.

ISTEN NEVÉNEK SEGÍTSÉGÜL HÍVÁSA (INVOKÁCIÓ)

A lelkész az oltárhoz lép vagy az oltárasztal mögé áll.

[Luther Kis káté-beli javaslata alapján szabad lehetőség van arra, hogy keresztet vessünk magunkra. A kereszttetés hitvallás mások és önmagam számára, amellyel megvallom: Krisztushoz tartozom, meg vagyok jelölve a kereszt jelével. Aki keresztet vet, ne ítélje el azt, aki nem vet keresztet; aki nem vet keresztet, ne ítélje el azt, aki keresztet vet! Ez a gyülekezetben megfelelő módon tanítható és gyakorolható.]

Lelkész: Az Atya, + Fiú, Szentlélek nevében.

A család éneкли vagy mondja az „Ámen”-t.

Gyülekezet: **Ámen.**

KÖSZÖNTÉS

Lelkész: Békesség néktek! Feltámadott Urunknak ezzel a szavával köszöntelek

titeket, testvéreim, amikor *gyülekezetébe/templomába* jöttetek ezzel a gyermekkel, hogy a szent keresztség áldásában részesüljön.

BŰNVALLÁS

Lelkész: Testvéreim, a keresztség bennünket is arra kötelez, hogy szüntelenül ellenálljunk a bűn kísértésének, de Isten irgalmát is ígéri, ha erőnk kevésnek bizonyul. Ezért most vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, bánjuk meg vétkeinket, mulasztásainkat, és bízzuk életünket Urunk bűnbocsátó kegyelmére!

Itt néhány másodperc csendet tarthatunk. Ezt követően a lelkész és a gyülekezet párbeszédese formában megvallja bűneit, és Istenhez fordul kegyelemért.

Lelkész: Megvallom előtted, Istenem, és előttetek, testvéreim, hogy vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Bánom bűnömet. Küzdök ellene. Kérlek benneteket, imádkozzatok értem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Gyülekezet: ***A mindenható és kegyelmes Isten könyörüljön rajtad, bocsássa meg bűnödöt, és vezessen az örök életre.***

Lelkész: Ámen.

Gyülekezet: ***Megvallom előtted, Istenem, és előttetek, testvéreim, hogy vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Bánom bűnömet. Küzdök ellene. Kérlek benneteket, imádkozzatok értem Urunkhoz, Istenünkhöz.***

Lelkész: A mindenható és kegyelmes Isten könyörüljön rajtatok, bocsássa meg bűnötöket, és vezessen benneteket az örök életre.

Gyülekezet: ***Ámen.***

A bűnvallás után bevezető zsoltár vagy rövid ige következik.

BEVEZETŐ ZSOLTÁR (INTROITUS)

Lelkész: Üdvözítsd népedet, Uram, és áldd meg örökségedet, légy pásztora, és gondozd örökké! *Zsolt 28,9*

Zengjete az Úrnak, ti hívei,
magasztaljátok szent nevét!

Mert egy pillanatig tart haragja,
de egész életen át kegyelme.

Erőm és pajzsom az Úr,
benne bízok szívem.
Ő megsegített, ezért vidám a lelkem,
és énekszóval adok hálát. *Zsolt 30,5.6; 28,7*

Kis glória vagy énekvers

Üdvözítsd népedet, Uram, és áldd meg örökségedet,
légy pásztor, és gondozd örökké! *Zsolt 28,9*

Vagy:

Isten az, aki megsegít engem,
az Úr az, aki megváltja lelkemet. *Zsolt 54,6*
Istenem, hallgasd meg imádságomat,
figyelj esedezéseimre!
Ne zárkózz el könnyörgésem elől,
tekints rám, és hallgass meg!
Segíts meg engem nevedért,
ments meg igazságoddal!
Magasztalom nevedet, Uram, mert jó vagy,
mert minden nyomorúságból kimentettél. *Zsolt 54,4; 55,2; 54,3.8.9*

Kis glória vagy énekvers

Isten az, aki megsegít engem,
az Úr az, aki megváltja lelkemet. *Zsolt 54,6*

Amennyiben a bevezető zsoltár elmarad, rövid ige olvasható:

BEVEZETŐ IGE

Lelkés: Krisztus szereti az egyházat, és önmagát adta érte, hogy megszentelje, és megtisztítsa a keresetséggel az ige által. *Ef 5,25–26*

KRISZTUS IMÁDÁSA (KYRIE)

Lelkés: Úr Jézus Krisztus, aki bűnösöket hívsz országodba, Uram, irgalmazz!

Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!**

Lelkés: Úr Jézus Krisztus, aki megadod, hogy a bűnösök a keresetség fürdőjében újjászülessenek, Krisztus, kegyelmezz!

Gyülekezet: **Krisztus, kegyelmezz!**

Lelkész: Úr Jézus Krisztus, aki Lelked erejével újjáteremted a bűnösöket, Uram, irgalmazz!

Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!**

A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)

Lelkész: Imádkozzunk! Urunk, Istenünk, aki a bűn sötétségéből az élet világosságára hívtál el minket! Gyűjtsd meg szívünkben szereteted tüzét, hogy mindennél jobban szeressünk téged, és így elnyerjük ígéreteidet az Úr Jézus Krisztus által, aki veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik örökkön örökké.

Gyülekezet: **Ámen.**

A KERESZTELÉS BEVEZETÉSE

A keresztszülők (szülők) a gyermekkel az oltár elé állnak:

Lelkész: Testvéreim, hallgassátok meg a gyermekek evangéliumát! Kisgyermeket vittek Jézushoz, hogy kezét rájuk tegye, de a tanítványok elutasították őket. Amikor Jézus ezt látta, ezt mondta nekik: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké az Isten országa.” És ölébe vette a gyermekeket, kezét rájuk tette, és megáldotta őket.

Mt 18,13–14

A lelkész áldásra emeli a kezét:

Az Úr áldja meg e gyermeket, őrizze meg bejövetelét és kimenetelét mostantól **+** mindörökké.

Gyülekezet: **Ámen.**

Lelkész: Testvéreim az Úrban! Krisztus Urunk mennybemenetele előtt ezt mondta tanítványainak: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el azért, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, és tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek. És íme, én tiveletok vagyok minden napon a világ végezetéig. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözül, aki pedig nem hisz, elkárhozik.” *Mt 28,16–20; Mk 16,16*

A lelkész keresztelési igehirdetést mond, és/vagy a következő szöveget olvassa:

[*Lelkész:* Krisztus Urunk nagy irgalmáról és szeretetéről tanúskodik a keresztség: általa Isten gyermekeivé és egyháza tagjaivá fogad minket. Üdvözítő szeretetével a gyermekeket is magához öleli, hogy egy se vesszen el az ő kicsinyei közül. Hálás örömmel kereszteljük meg ezt a gyermeket is, hogy Jézus Krisztusé legyen. Az ő szavai szerint a keresztség hit által visz az üdvösségre. Ezért a keresztyén szülők és keresztszülők feladata, hogy elsegítsék gyermeküket a Jézus Krisztusban való hitre: neveljék őt Isten parancsolatai szerint, ébresszenek benne hitet a Krisztusról szóló beszéd által, tanítsák meg őt az Úrtól tanult imádságra, és vezessék be a hívők közösségébe, a keresztyén egyházba. Ez a feladat vár rátok is, testvéreim, amikor ez a gyermek felnövekszik. Ehhez kérjük az Úr kegyelmét és áldását.]

IMÁDSÁG KERESZTELÉS ELŐTT

[*Lelkész:* Mindenható örök Isten, aki ennek a gyermeknek életet adtál és Jézus Krisztus által üdvösséget szereztél! Áraszd reá Szentlelkedet, ébressz benne élő hitet és igaz szeretetet, hogy ellenálljon a bűnnek és minden kísértésnek, téged pedig mindennél jobban szeressen, az Úr Jézus Krisztus által.

Vagy:

Megváltó Urunk, Jézus Krisztus! Fogadd kegyelmedbe a keresztség által ezt a gyermeket, és áldd meg örökkévaló áldásoddal! Ébressz benne élő hitet, hogy ragaszkodjék hozzád. Éreztesd vele szeretetedet, hogy örömmel szolgálja embertársai javát. Maradj vele élete minden napján, hogy tied legyen most és örökké!

Gyülekezet: **Ámen.**

KÉRDÉSEK, HITVALLÁS

[*Lelkész:* Kedves szülők és keresztszülők, akik Isten és az emberek előtt felelősek vagytok e gyermekért, kérdezek titeket:

[*Lelkész:* Ellene mondotok-e a gonosznak, minden művének és cselvetésének? Ellene mondotok-e?

Szülők és keresztszülők: **Ellene mondunk.]**

Lelkész: Akarjátok-e, hogy ez a gyermek a szent keresztségben részesüljön, ezzel Isten gyermeke és Krisztus egyházának tagja legyen? Akarjátok-e?

Szülők és keresztszülők: **Akarjuk.**

Lelkész: Vállaljátok-e, hogy az evangélikus egyház és gyülekezetünk segítségével gondoskodik a gyermek hívő keresztény neveléséről? Vállaljátok-e?

Szülők és keresztszülők: **Vállaljuk.**

Lelkész a szülőkhöz és keresztszülőkhöz:

Lelkész: Testvéreim! Amikor most Krisztus Urunk rendelése szerint megkereszteljük ezt a gyermeket, valljátok meg hiteteket magatok és e gyermek nevében: mondjátok el együtt a keresztlői hitvallást, az Apostoli hitvallást!

A gyülekezet feláll.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében. És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben. Hiszem az egyetemes anyaszentegyházat, a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Ámen.

A gyülekezet helyet foglal.

KERESZTELÉS

A lelkész és a keresztszülők a keresztelőkőhöz lépnek a gyermekkel, és szabaddá teszik a gyermek fejét.

Lelkész: Mi a gyermek neve?

Keresztszülők: N.!

Lelkész: **N!** Megkeresztellek téged az Atya, Fiú és Szentlélek nevében.

A lelkész eközben háromszor vizet önt a gyermek fejére, azután a gyermek fejére teszi kezét, és ezt mondja:

A mindenható Isten, Jézus Krisztus Urunk Atyja, aki téged vízzel és Szentlélekkel újonnan szült, és bűnödöt megbocsátotta, erősítsen meg téged kegyelmével az örök életre!

Szülők és keresztszülők: **Ámen.**

A keresztség látható jele a víz. Fontos, hogy a víz az egybegyűlték számára is érzékelhető módon a gyermek fejére folyjék. Ezért nem elegendő, sőt helytelen a vízbe mártott ujjal való keresztrajzolás.

Mivel a keresztségben a víz a látható jel, ezért a leöntés a keresztelés helyes formája. Ez a feltétele annak is, hogy az egyházunk által gyakorolt keresztséget a többi keresztény felekezet is elfogadja. (A vízbe mártott ujjal történő keresztrajzolás csak rendkívüli esetben – pl. inkubátorban fekvő gyermeknél – engedhető meg.)

Lelkész: Békesség néktek!
Az Úr kegyelme maradjon veletek! Ámen.

AZ ÉDESANYA ÉS A CSALÁD MEGÁLDÁSA

Az édesanya átveszi a gyermeket a keresztanyától. A szülők (a megkeresztelt gyermek testvéreivel együtt) az oltár elé állnak. A lelkész először az édesanyához fordul:

Lelkész: Kedves édesanya, kedves testvérem az Úrban! A kegyelmes Isten megsegített téged, drága kisgyermeket ajándékozott neked, őt a szent keresztségben gyermekévé fogadta, [neked pedig erőt adott arra, hogy megjelenj szent hajlékában, és hálát adj ajándékáért és megtartó irgalmáért]. Áldd és magasztald az Urat kimondhatatlan jóságáért, és tőle kérj erőt, bölcsességet és hitet anyai hivatásod hűséges betöltésére!

Imádkozzunk!

Mindenható Isten, mennyei Atyánk! Hálát adunk neked, hogy ezt a keresztény testvérünket megsegítetted, nehéz órájának aggodalmait örömmre fordítottad, és a fájdalmak sokaságából új életet hoztál elő. Hálát adunk, hogy gyermekét a szent keresztségben gyermekeddé fogadtad és az üdvösség részesévé tetted. Kérünk, oltalmazd meg az édesanyát, az édesapát és gyermeküket minden gonosztól. Adj a szülőknek erőt szülői hivatásuk hűséges betöltésére, adj nekik élő hitet és bölcsességet, hogy gyermeküket a te akaratod szerint istenfélelemben és hitben neveljék. Áldd meg az egész családot jóságoddal, és tartsd meg őket a hozzád való hűségben mindvégig, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

A lelkész kézmozdulatával és az alábbi mondattal odahívja a család többi tagját is, hogy ők is áldásban részesülhessenek.

Térdeljete le az Úr oltárához, és fogadjátok az áldást!

A lelkész először az édesanya, majd a család többi tagjának fejére teszi a kezét, és ezt mondja:

Áldjon meg titeket a mindenható Isten végtelen szeretetével, adja meg nektek irgalma gazdagsága szerint, hogy családi életetek boldog legyen, őrizzen meg

benneteket minden veszélyben, és vezessen el az örök életre Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

Most pedig mondjuk el együtt az Úrtól tanult imádságot, amely reménységünk szerint e gyermeknek is mindennapi imádsága lesz.

A lelkész kezét továbbra is az édesanya fején tartja.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

[A KERESZTELÉSI GYERTYA ÁTADÁSA]

A lelkész az oltárra előkészített gyertyát meggyújtja a húsvéti gyertyáról (amennyiben nincs húsvéti gyertya, akkor az oltáron égő gyertyáról), és átadja a keresztszülőknek.

Lelkész (a keresztszülők felé): Testvéreim, fogadjátok keresztgyermeketek keresztelési gyertyáját! A gyertya ősi szimbóluma legyen beszédes jellé családi életetekben, keresztszülői hivatásotok gyakorlásában. A gyertya, amely egyszerre világít és melegít, emlékeztessen benneteket és általatok keresztgyermeketeket Krisztusra, aki a világ világossága, aki, miközben a szeretet melegével és az élet világosságával jött közénk, önmagát feláldozva elégett értünk. Ilyen a Krisztus-tanítvány élete is. Abban találja léte értelmét, örömét, boldogságát, hogy másoknak világít, és meleget ad. Menjetekek békességgel, küldetésetek van!

BEFEJEZŐ IMÁDSÁG

Lelkész: Adjunk hálát az Úrnak!

Mindenható, irgalmas Istenünk és Atyánk! Hálát és dicséretet mondunk neked, hogy egyházadat kegyelmesen megtartod és gyarapítod. Magasztalunk, hogy a szent keresztségben ezt a gyermeket is egyesítetted egyetlen Urunkkal és Megváltónkkal, gyermekeddé fogadtad, és országod örökösévé tetted őt. Kérünk, tartsd meg gyermekedet ebben a kegyelemben, hogy jótetszésed szerint nevelkedjék igaz hitben és istenfélelemben, hozzád hű maradjon a kísértésekben, és végül eljusson a hívők mennyei örökségébe, az Úr Jézus Krisztus által. Ámen.

Vagy:

Jézus Krisztus! Hálát adunk, hogy ezt a kicsiny gyermeket átadhattuk neked a keresztség szentségében. Engedd, hogy mindig emlékezünk erre a jószágodra, és a gyermeket is emlékeztessük rá. Áldd meg mindazokat, akikre nevelését bíztad, szüleit, keresztszüleit, a gyülekezetet. Add, hogy amikor felnő, tudatos hittel is a tied legyen. Tedd őt kedvessé Isten és az emberek előtt! Ámen.

Vagy:

Istenünk, Atyánk! Köszönjük neked e kicsiny gyermeket, akinek te adtad az életét. Köszönjük, hogy a szent keresztségben gyermekeddé fogadtad őt, megváltottad a bűnnek, a halálnak a hatalmából, és örök élettel ajándékoztad meg. Kérünk, tartsd meg kegyelmedben, hogy tetszésed szerint hitben nevelkedjék, és hű gyermeked maradjon egész életében. Áraszd naponként áldásodat szüleire, hogy megadhassák gyermeküknek mindazt, amire lelkiükben és testiükben szüksége van. Családi életüket szenteld meg igéddel. A keresztszülőket segítsd, hogy hűségesen teljesítsék hivatásukat. Áldd meg egyházadat, erősítsd gyülekezetünket, hogy minden szolgálatunk a te dicsőségedre legyen, Jézus Krisztus által. Ámen.

Vagy (ha a gyermek gyenge):

Kegyelmes Istenünk, aki a csecsemők szája által szereztél magadnak dicsőséget! Hálát adunk neked, hogy kegyelmedbe fogadtad ezt a kisgyermeket is. Vedd őt atyai gondviselésedbe, hiszen mostantól fogva ő is a te gyermeked és örökösöd. Vedd őt körül élete minden napján, hogy megálljon a hitben mindhalálig. A szülői szív aggodalmát, amely most is körülveszi, győzd le azzal a bizonyossággal, hogy örök a te életet adó és megtartó szereteted. Tartsd meg e gyermeket szeretetei számára, hogy elvégezhesse általad kijelölt földi pályafutását, és végül elvegye hitének jutalmát a mennyben, Jézus Krisztus által. Ámen.

ÁLDÁS

A lelkész az ároni vagy a szentháromsági áldást mondja.

GYÜLEKEZETI ÉNEK

Az egybegyűlték hálaadó éneket énekelhetnek, majd a lelkész átadja a keresztelési emléklapot, és a családot a templomkapuig kíséri.